

BRAM BAKKER

Psychiater Bram Bakker (54) buigt zich elke maand over onze geestelijke gezondheid.

Wanneer ben je een narcist?

Psychiatrie en psychologie hebben de hardnekkige gewoonte diep door te dringen in het alledaagse taalgebruik. Denk aan ‘verdringen’ en ‘het onbewuste’, maar meer recent ook aan ‘overspannen’ en ‘getraumatiseerd’.

Helaas speelt mode daar ook een rol in. Door allerlei veranderingen in de maatschappij komen sommige begrippen in de aandacht, en lang niet altijd positief. Zo werd met het aantreden van Donald Trump als president van de Verenigde Staten ineens de kreet ‘narcisme’ populair, omdat sommige mensen zeker menen te weten dat deze Donald een narcist is. Daar gaat het hier niet om, hoewel het gedrag van de man die kreet zeker nóg populairder maakt.

Veel mensen weten niet precies wat narcisme betekent, maar ze bedienen zich er wel van. Dat is kwalijk. Daarom nu de feiten. Met narcisme wordt meestal bedoeld op een persoonlijkheidsstoornis. Dit is een onvervreemdbaar onderdeel van iemands karakter dat na korte of langere tijd problemen veroorzaakt op elk mogelijk levensterrein. Het betreft het algemeen functioneren, iemands persoonlijke relaties, enzovoort. Het is een uiterst zeldzaam fenomeen. Mensen met een echte persoonlijkheidsstoornis functioneren niet. Door hun stoornis zijn ze vaak alleen komen te staan. Je treft ze vooral aan in de gevangenis of in de chronische geestelijke gezondheidszorg. En dit contrasteert nogal met de omgeving waar je hen het vaakst zou zien: in de buurt van televisiecamera’s of in kranten en tijdschriften.

Er is dan ook sprake van devaluatie van het begrip. Het zijn meestal mensen met *trekken* van een narcistische

persoonlijkheidsstoornis die als narcist worden aangeduid. Mensen die eraan doen denken, maar die het niet hebben. Die zichzelf op onderwerpen heel goed vinden, maar echt niet menen dat ze overal verstand van hebben. Die wél geld weten te slaan uit een zeker talent, en een duurzame relatie

Al zijn sommige BN’ers irritant en betweterig, ze zijn ook nog ergens goed in

hebben. Niet de treurige gevallen in het gevang, maar artiesten, filmsterren en geslaagde zakenmensen. En heel veel BN’ers.

Daarmee doen we hen tekort, want ook al zijn ze (niet zelden) behoorlijk irritant en betweterig, ze zijn ook nog ergens goed in. En dat bracht hen roem en/of geld, maar ook onze aandacht.

Weinig wordt er stilgestaan bij degene die de negatieve recensie geeft. Wat zegt het over *jou* als je iemand een narcist noemt? Een ander een narcist noemen, is ook een manoeuvre waarmee

getracht wordt jezelf buitenspel te plaatsen – en het eigen aandeel te verbloemen. “Ik

ben twintig jaar getrouwd geweest met een narcist en ik heb drie kinderen van hem.”

“En wat zegt dat over jou?”

Laten we de ‘narcisten’ nu eens niet geven wat ze misschien wel het allerliefste willen: onnodige aandacht, waar niemand beter van wordt.

BRAM BAKKER
F